

Multimédia

Jan Krotký | Michal Švec | Jan Albrecht



**Financováno
Evropskou unií**
NextGenerationEU



**Národní
plán
obnovy**



**MINISTERSTVO
KULTURY**

Obsah

Canva a její představení	3
1. Orientace v prostředí Canva.....	4
1.1 Vyhledávání	4
1.2 Přehled rozměrů příspěvků	5
2. Tvorba statického obsahu	6
2.1.1 Definice cílových skupin	6
2.2 Práce s textem, formátování textu, šablony, změna a otočení objektů	6
2.3 Práce s obrázky (nahrávání, editace, užití), pozadí	9
2.4 Úprava fotek, tvorba koláží, použití rámečků	10
2.5 Duplikování obsahu, hypertextové odkazy	11
2.6 Užití hudby, QR kódů, ...	12
2.7 Editace souboru, editace rozměrů	13
2.8 Export a sdílení	14
2.9 Čemu se vyvarovat	16
2.10 Úkol: Vytvořte příspěvek na téma „Moje oblíbená kniha“	16
2.11 Diskuse	16
3. Tvorba videí	17
3.1 Editace videí	17
3.2 Animace	18
3.3 Export a sdílení	19
3.4 Úkol: Vytvořte příspěvek typu <i>video</i> , které bude obsahovat alespoň 2 strany	19
3.5 Diskuse	19
4. Praktická realizace přípravy obsahu	20

Canva a její představení

Pro tvorbu a editaci multimediálního obsahu se nám nabízí mnoho programů. Jedním z nejlepších je online program Canva. Tento program nabízí spoustu užitečných funkcí, mnoho z nich lze využít i v bezplatné verzi. Jako knihovnice a knihovníci jej využijete nejen pro tvorbu kreativního a dynamického obsahu, ale můžete jej využít také pro tvorbu animovaných videí, příspěvků na sociální sítě, webových stránek a mnoho dalšího.

V rámci bezplatné verze programu získáte
Jednoduchý editor založený na přetahování
Přes 250 000 bezplatných šablon
Přes 100 typů návrhů
Přes 1 milion fotografií a grafik
Možnost spolunavrhovatelů
Možnost tisku
5 GB cloudového úložiště

V případě, že byste se rozhodli využít prémiové členství, získáte také mimo jiné mnohem více fotografií, grafik, videí, zvuků a šablon, možnost definování vlastní značky, neomezené změny velikostí, odstraňovač pozadí, 1TB úložiště.

Jako nejdůležitější funkce však můžeme označit tyto:

- Změna velikosti fotek pro různé účely
- Odstranění pozadí u fotek
- Vytváření infografik
- Vytváření obrázků k postům na sociální sítě
- Změna velikosti příspěvků pro různé sociální sítě (Facebook, Instagram, Twitter, TikTok...)
- Tvoření animovaných videí a pozvánek.
- Stylizace mockupů (Mockup je jakýsi 3D model –typicky náhled notebooku/mobilu, na kterém je otevřen příspěvek, který jste vytvořili)

1. Orientace v prostředí Canva

Pro potřeby kurzu byl všem účastníkům zřízen přihlašovací e-mail (platný do 24. 4. 2023)

E-mail: kreativniknihovnik@gmail.com

Heslo: knihovnik23

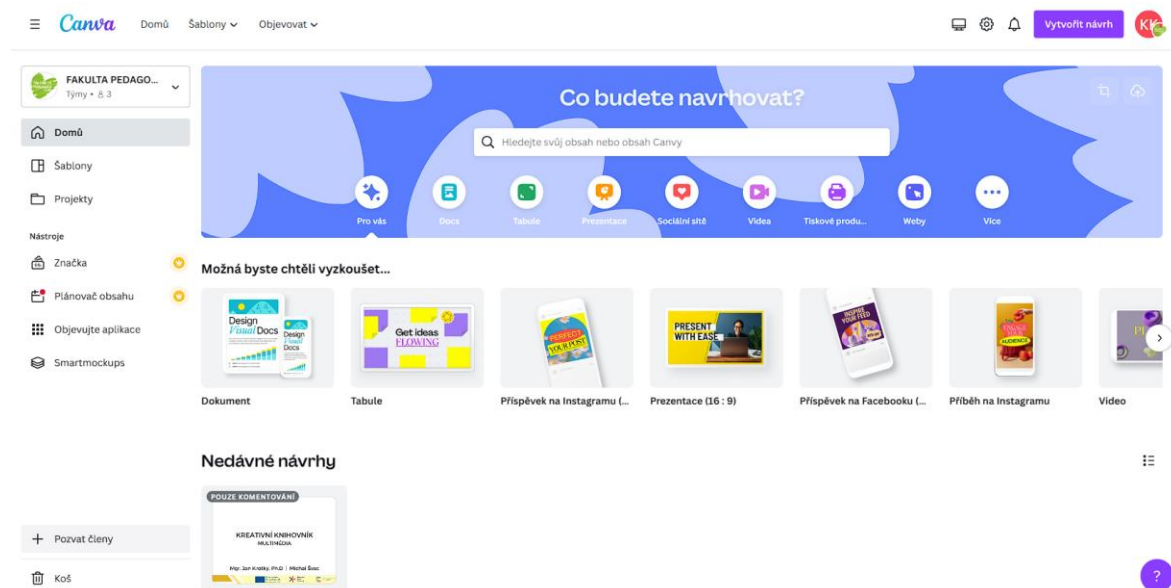
Jděte na webovou stránku www.canva.com, v pravém horním rohu klikněte na tlačítko „Přihlásit“, zvolte možnost „Pokračovat s e-mailem“ a zadejte výše uvedené informace.

Samozřejmě se můžete také zaregistrovat užitím svých údajů. V takovém případě zvolte možnost „Registrovat“

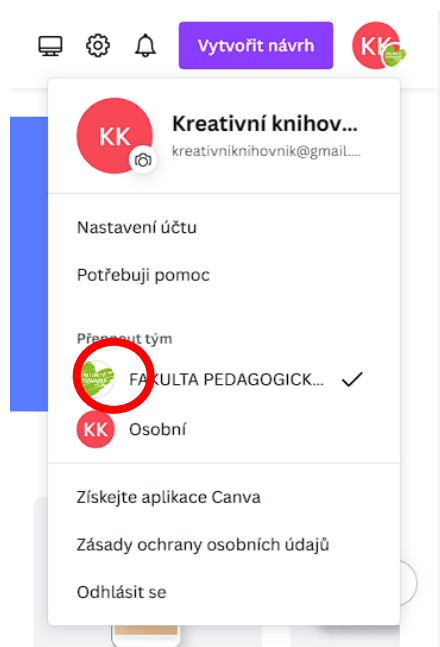
Nyní se již nacházíme na hlavní straně

1.1 Vyhledávání

Máme zde možnosti: Domů (domovská obrazovka), Šablony (Všechny šablony, které můžete upravovat), Projekty (Všechny vaše šablony a projekty), dále nástroje prémiového členství k tvorbě značky a plánování. V záhlaví naleznete možnost vyhledávání šablon a projektů, nastavení a především možnost „Vytvořit návrh“.

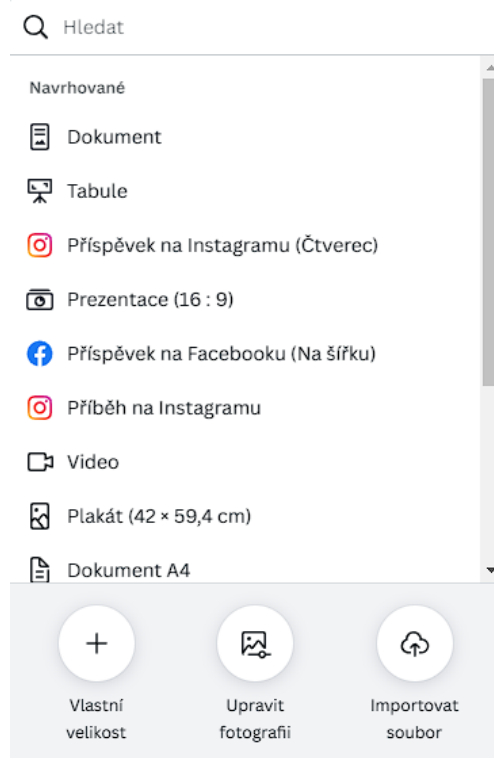


Pro využití prémiového členství se můžete přepnout do týmu *FAKULTA PEDAGOGICKÁ*



1.2 Přehled rozměrů příspěvků

Pro vytvoření nového obsahu zvolte možnost „Vytvořit návrh“. Následně se otevře Nabídka rozměrů, ve které můžete vyhledávat vámi požadovaný rozměr. Dále můžete zvolit vlastní velikost obsahu, upravit fotografii nebo nahrát vaše soubory (např. fotky)



2. Tvorba statického obsahu

Před zahájením tvorby je nutné definovat si co chceme vytvořit a jakým způsobem. Důležité je také myslet na to, kam bude obsah umístěn. Ne všechny rozměry jsou kompatibilní se všemi platformami. Pokud chceme vytvořit jakýkoliv příspěvek, začneme otázkou „Čeho chci dosáhnout? Proč se vlastně tvorbě věnuji?

Je nutné tvořit takové příspěvky, které budou sloužit primárně čtenáři, nikoliv vám pro zvýšení ega.

2.1.1 Definice cílových skupin

Jak bylo zmíněno výše, nejprve je potřeba učit si co budeme tvořit a pro koho.

Příspěvky můžeme rozdělit na několik základních typů

Plakát – užíváme jej jako sázku na jistotu, i zde je potřeba rozlišit, zda je cílovou skupinou dítě, nebo spíše jeho rodič a podle toho přizpůsobit grafickou podobu. Pokud je cílovou skupinou dítě, můžeme se dovolit i určité hravé prvky.

Příspěvek na sociální síť – zde je potřeba rozlišovat jednak formát (zda jde o fotku, reklamu, nebo video), ale také umístění. Ne všechny sociální sítě mají stejnou cílovou skupinu. Pokud budeme tvořit obsah na Facebook, můžeme si dovolit více informací v různé formě. Naopak Instagram slouží především k distribuci fotografií. Ve zkratce můžeme říct že do grafické podoby nevkládáme mnoho textů, ty můžeme použít např. do popisku příspěvků.

2.2 Práce s textem, formátování textu, šablony, změna a otočení objektů

Nyní se již přesuneme do samotného editoru. Na hlavní stránce zvolte možnost „Vytvořit návrh“, dále zvolte požadovaný rozměr. Na začátek můžeme zvolit rozměr plakátu na výšku. Následně se zobrazí editor.

V záhlaví naleznete:

Na levé straně tlačítka domů (slouží k návratu na domovskou obrazovku), Soubor (slouží ke správě souboru, např. vytvoření kopie), Změnit velikost (funkce v prémiovém plánu, slouží ke změně rozměrů obsahu), tlačítka k návratu o krok zpět, nebo naopak postupu vpřed

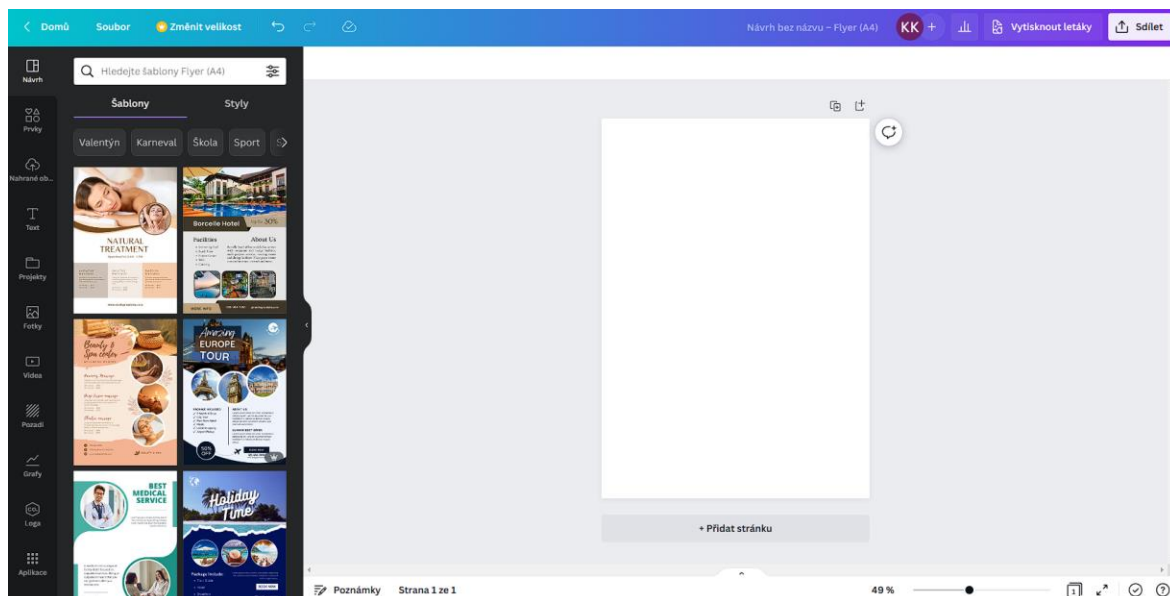
Na pravé straně tlačítka zobrazující přístup k souboru, statistiky, umožňující tisk souboru či možnosti sdílení a stahování souboru

V levé postranní nabídce naleznete několik možností:

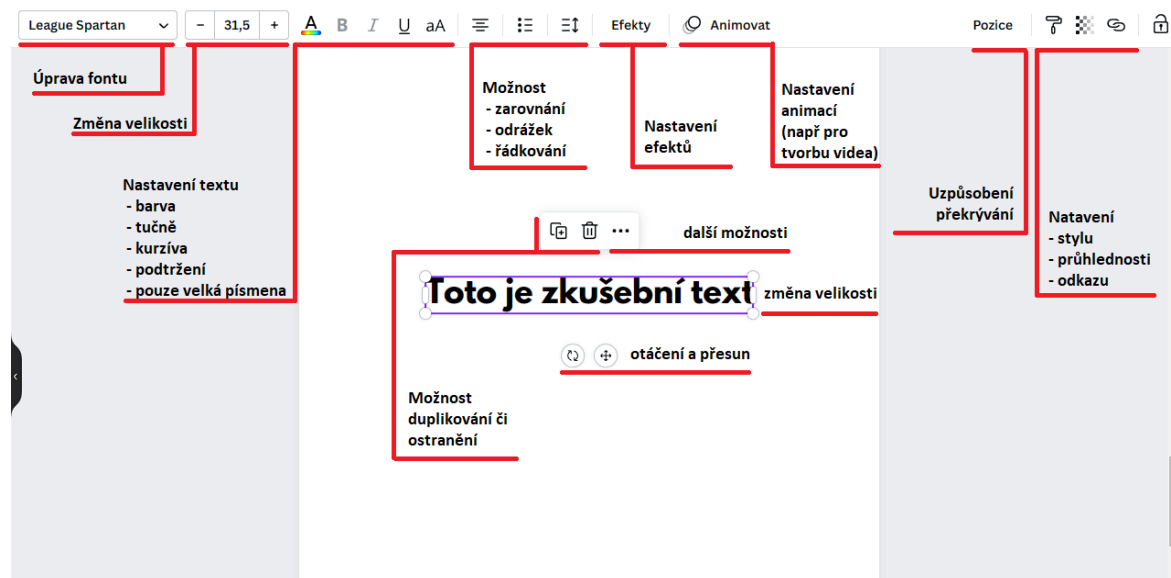
- Návrh: slouží k využití předdefinovaných šablon, šablony můžete vyhledávat, dále je zde možnost užívat a upravovat jednotný styl
- Prvky: Zde naleznete knihovnu všech prvků, které můžete užívat. Stačí je vyhledat. Výsledky lze filtrovat (např. pouze videa, grafika, fotografie, audio, rámečky, grafy)
- Nahrané soubory: zde můžete nahrávat vaše soubory (obrázky/video/audio), se kterými chcete pracovat
- Texty: Zde lze vybírat z předdefinovaných textů, texty lze následně upravovat
- Projekty: V této části můžete rychle přepínat mezi vašimi projekty
- Fotky, Videa, Pozadí, Grafy: fungují stejně jako Prvky, lze vyhledávat požadovaný obsah.

- Aplikace: zde naleznete další aplikace, které se Vám mohou hodit při tvorbě obsahu (např. loga, QR kódy, propojení s úložištěm atd...)

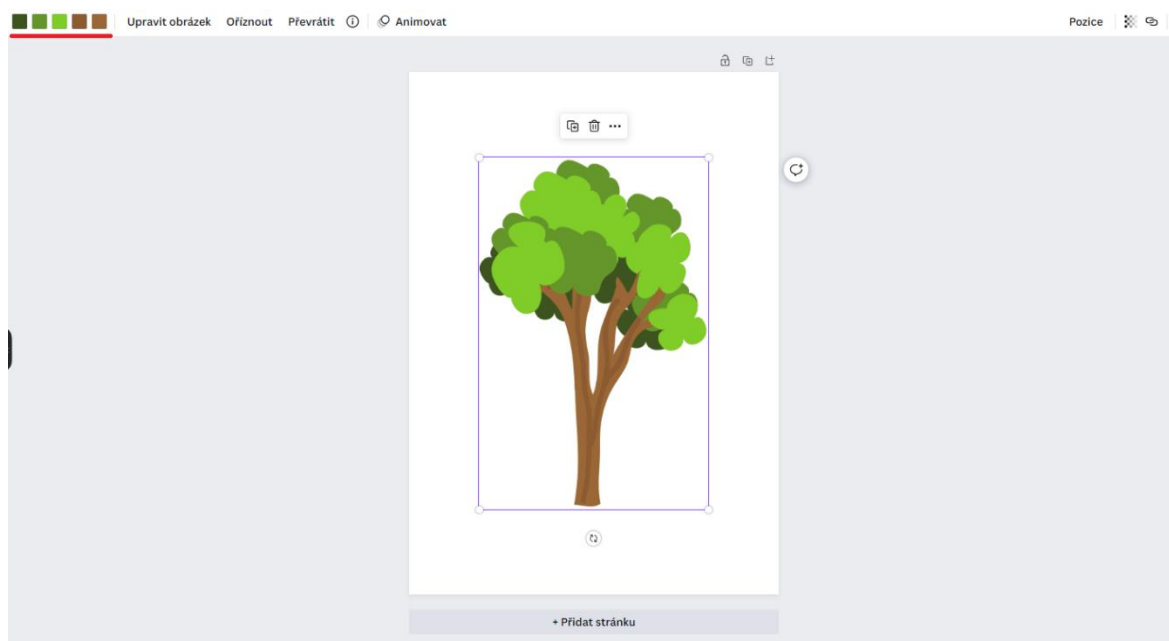
Pokud chcete přidat jakýkoliv vybraný prvek, stačí na něj kliknout, popř. chytit a přetáhnout na požadované místo.



Všechny prvky lze také upravovat. Můžeme začít úpravou textu. Pro přidání textu klikněte na „Text“ – „Přidat nadpis“. V horní části editoru se zobrazí editační lišta, s jejíž pomocí můžete upravovat formát textu.



Obdobným způsobem lze upravovat také prvky, grafiku, fotografie, videa, rámečky atd. U vybrané vektorové grafiky je navíc možné měnit také barvy. Barvy je možné změnit kliknutím na prvek (který změnu podporuje), následně v levé horní části změnit barvy. Barvy můžete vybírat z již předdefinovaných možností, nebo ji můžete zadat ručně. Jednotlivé prvky je možné také převracet.



Barvy dokumentu



Logo - barvy



Barevná paleta



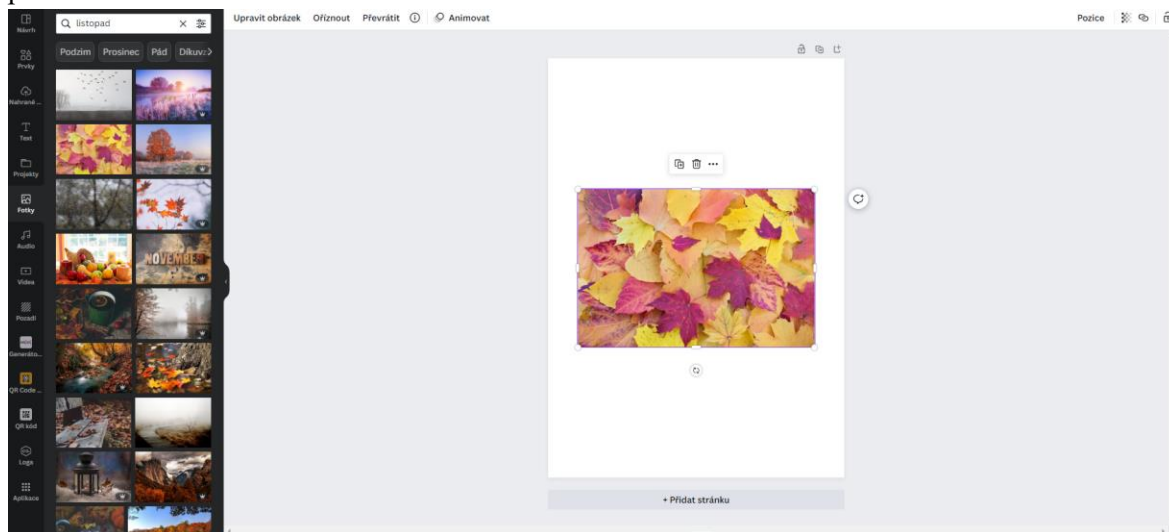
Výchozí barvy



2.3 Práce s obrázkem (nahrávání, editace, užití), pozadí

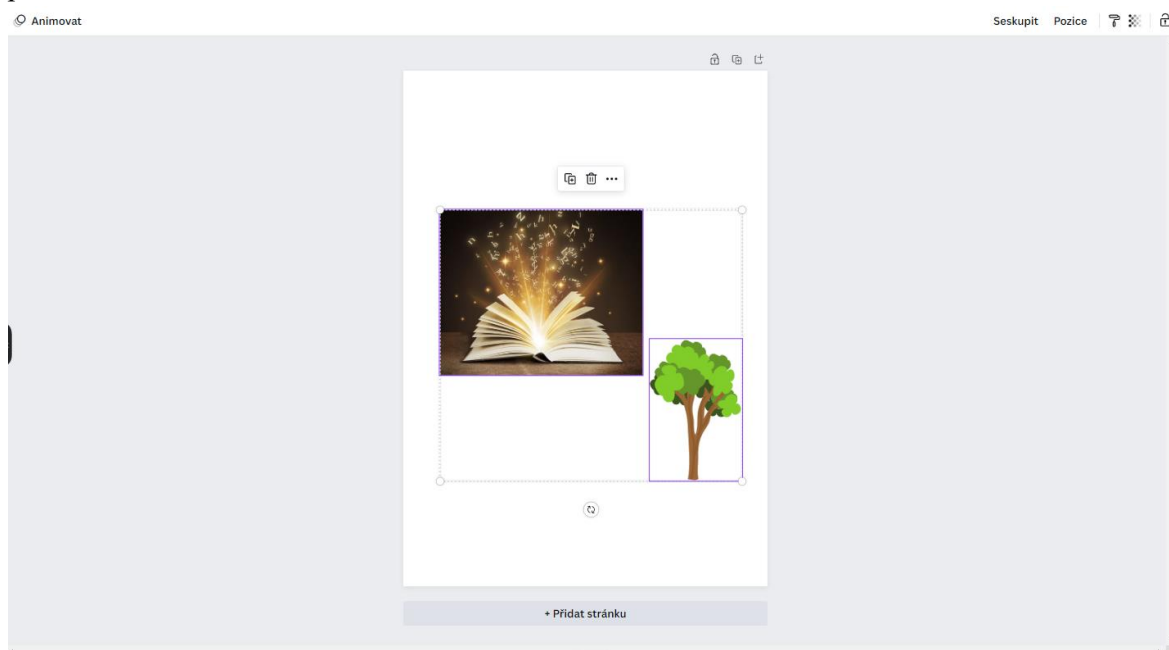
V Canvě je možné pracovat jak s vlastními obrázky, tak s obrázky z databáze Canvy.

Pokud chcete použít obrázky z databáze, klikněte v levé postranní nabídce na Fotky (nebo Prvky) a jednoduše vyhledejte požadovaný výraz. Následně na fotografii klikněte, nebo ji chytněte a přetáhněte na požadované místo.

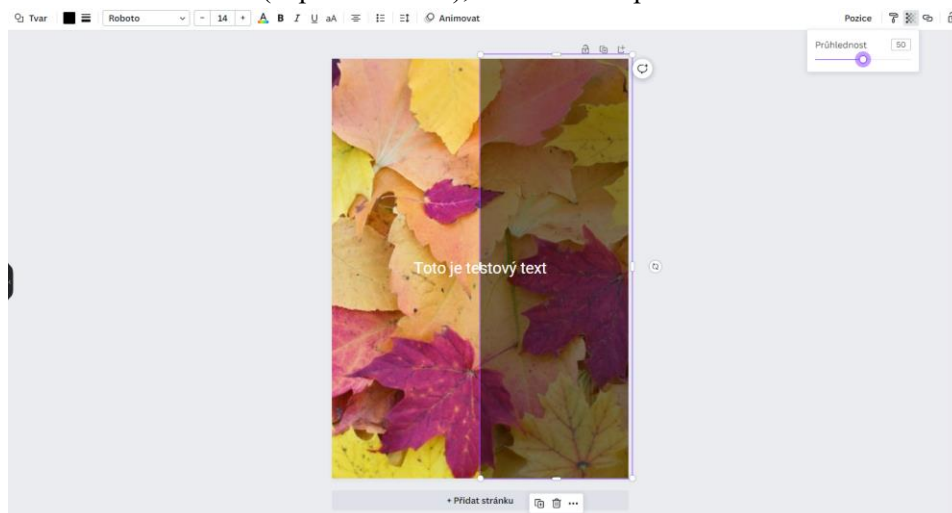


Pokud chcete nahrát svůj vlastní obsah, zvolte z levé postranní nabídky možnost Nahrané obrázky, dále klikněte na možnost Nahrát soubory. Následně se otevře prohlížeč, kde zvolíte soubory, které chcete nahrát.

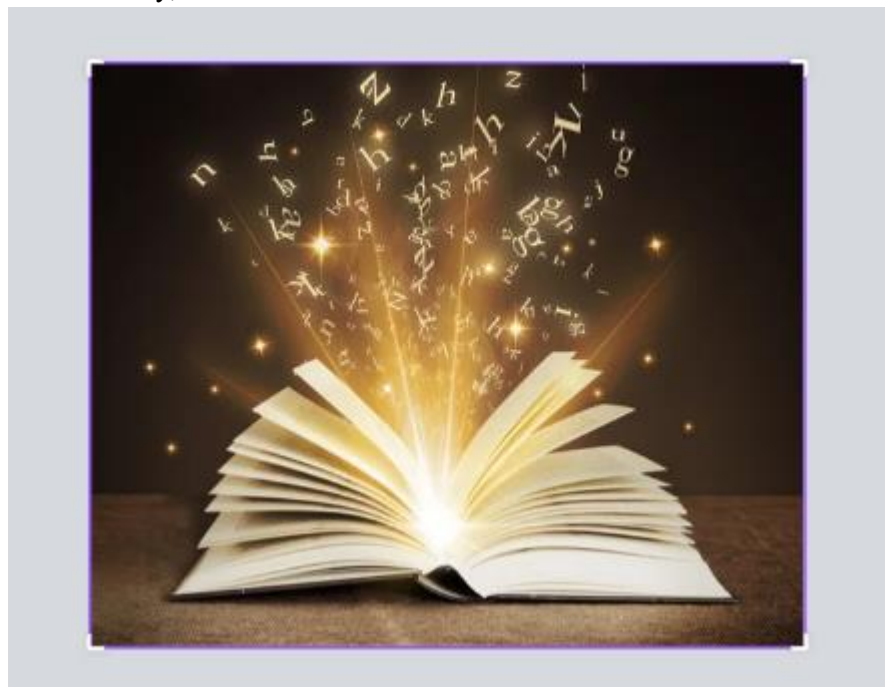
V případě, že chcete upravovat (např. měnit velikost) více souborů, stiskněte a držte klávesu SHIFT, dále klikněte na soubory, které chcete měnit. Soubory také můžete vybrat kurzorem a držením pravého tlačítka myši. Vybranou skupinu prvků můžete seskupit, či nastavit společné animace, dále můžete měnit pozici či průhlednost.



Fotografie dále můžete libovolně upravovat. Důležité je také myslet na to, že ne všechny obrázky jsou barevně konstantní a případný text, který umístíte na takové obrázky, nemusí být čitelný. Z toho důvodu můžete změnit průhlednost obrázku, nebo obrázek překrýt další vrstvou, např. částečně průhledným obdélníkem, a změnit tak kontrast vůči textu. Pro tento krok vyhledejte v rubrice „Prvky“ obdélník, jehož barvu můžete změnit (např. na černou), dále změníte průhlednost obdélníku dle vašich požadavků.

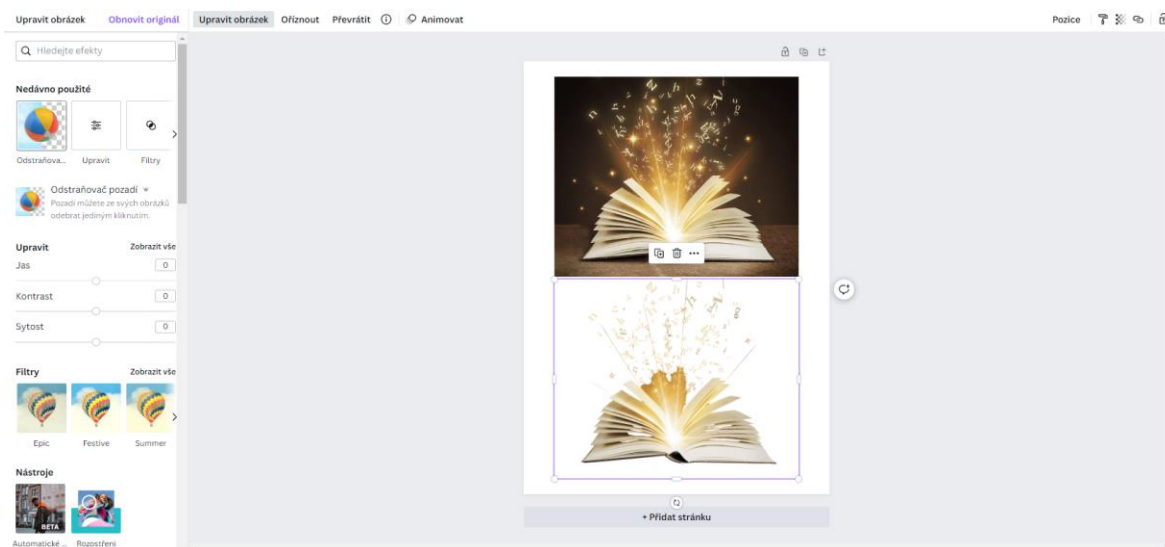


Pokud budete chtít obrázek oříznout dle potřeby, stačí na něj 2x rychle kliknout, následně se zobrazí hraniční body, které lze měnit.



2.4 Úprava fotek, tvorba koláží, použití rámečků

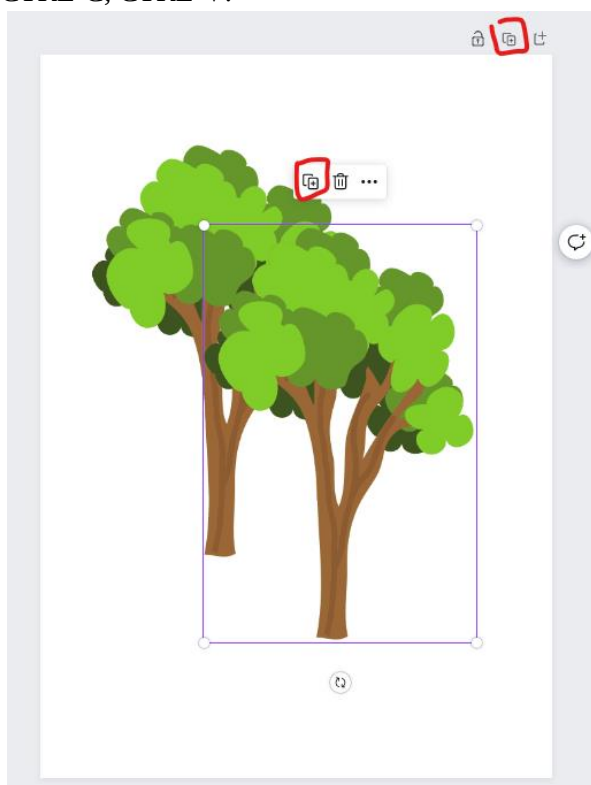
Jak již bylo zmíněno, obrázek můžete dále upravovat. Pro úpravy zvolte v horní liště možnost „Upravit obrázek“. Otevře se okno s možnostmi nastavení. Zde také naleznete možnost odstraňovače pozadí.



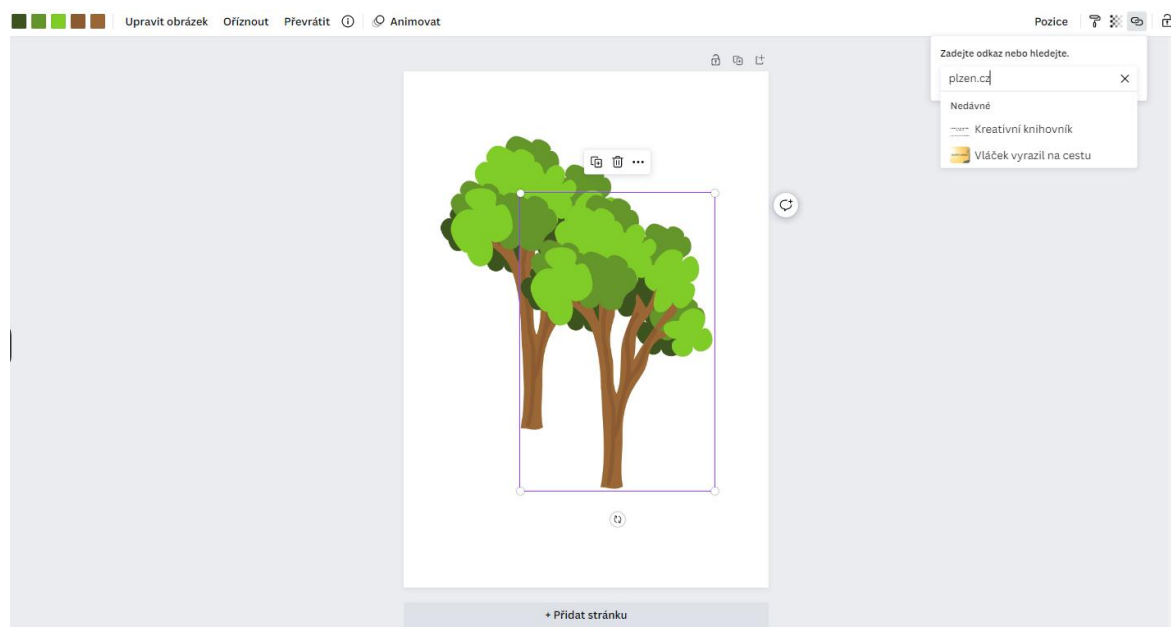
Pokud budete chtít použít fotografie s ohraničením, můžete zvolit v nabídce *Prvky* -> *Rámečky*. Zde naleznete mnoho různých rámečků, do kterých lze libovolně přidávat fotky. Obdobný postup můžete zvolit v případě tvorby koláží s tím rozdílem, že v nabídce zvolíte možnost *Prvky* -> *Mřížky*

2.5 Duplikování obsahu, hypertextové odkazy

V případě, že chcete jakýkoliv soubor duplikovat, klikněte na něj a následně zvolte možnost duplikovat (dva obdélníky). Duplikovat můžete i celé strany. Pro duplikování obsahu můžete využít také zkratky CTRL-C, CTRL-V.

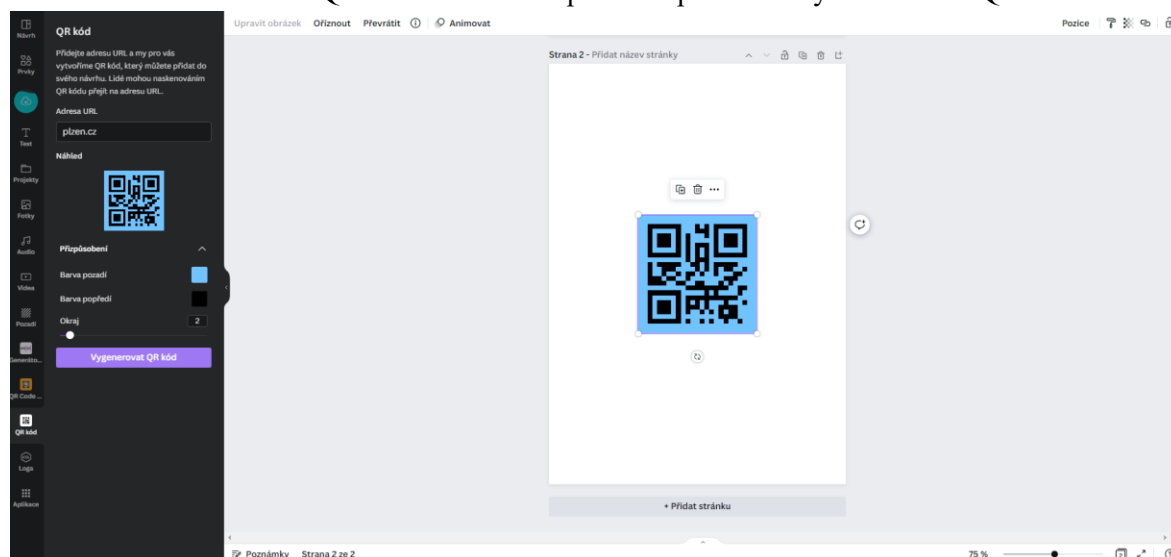


Pokud chcete přidat k objektu hypertextový odkaz, zvolte požadovaný objekt, následně klikněte v pravém horním rohu na symbol odkazu a vložte požadovanou adresu.

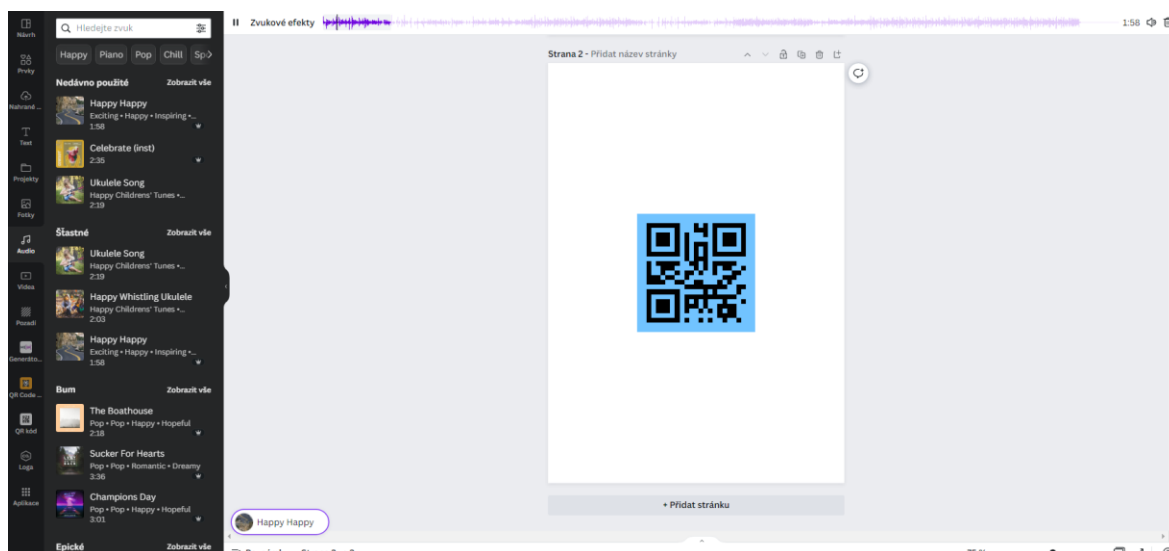


2.6 Užití hudby, QR kódů,

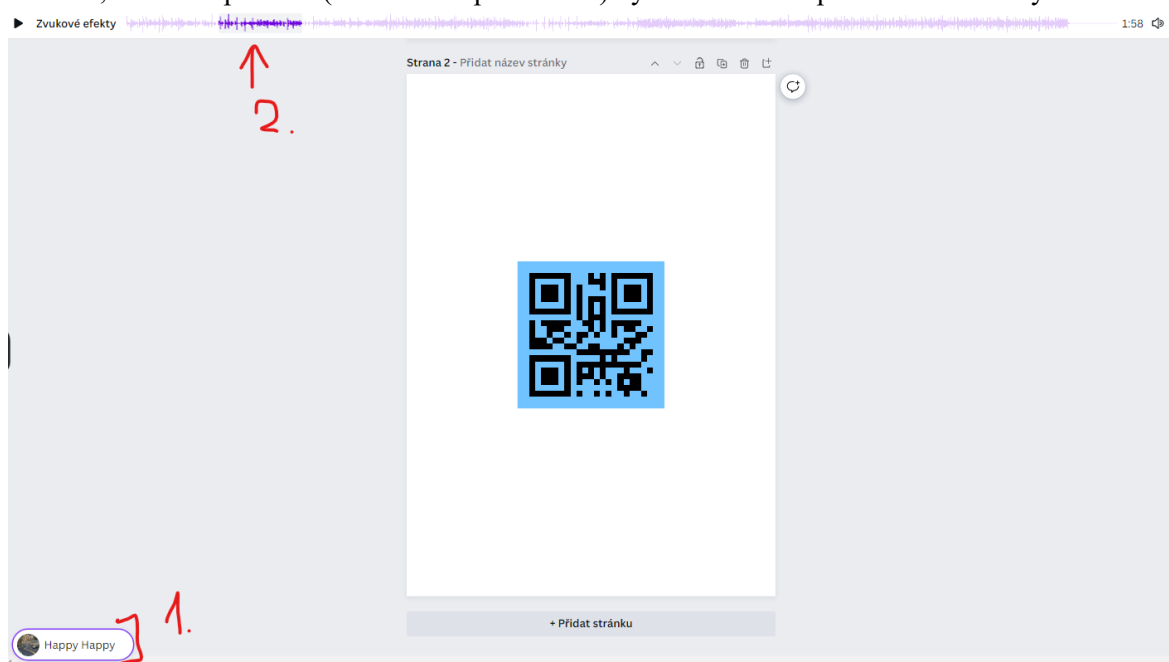
Pro zjednodušení distribuce hypertextových odkazů lze používat QR kódy. V editoru vyberte v levé postranní nabídce (popř. v seznamu aplikací) možnost QR kódy, následně zadejte URL adresu, na kterou chcete odkazovat. Vzhled QR kódu si můžete upravovat pod samotným náhledem QR kódu.



Canva nabízí autorům obsahu také možnost vkládání hudby a vlastních audio souborů. V levé nabídce zvolte možnost *audio*, následně vyberte vhodný audio soubor z databáze. Své vlastní nahrávky můžete nahrát prostřednictvím možnosti *nahrané soubory* – *nahrát soubory* v levé postranní nabídce



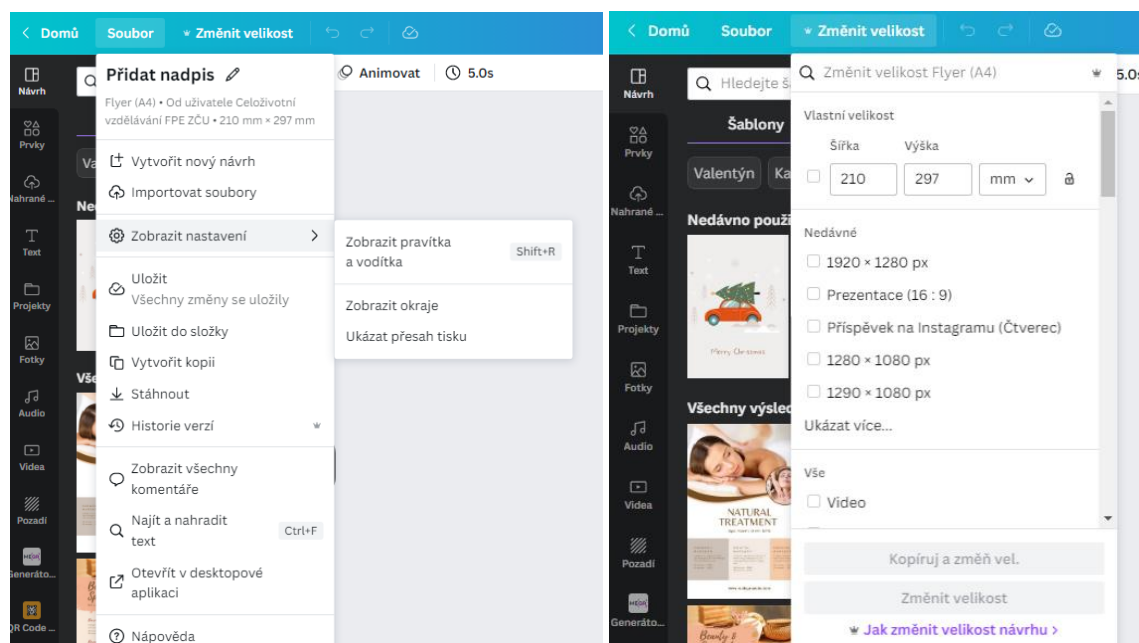
Nahrávka se sama přizpůsobí všem příspěvkům, avšak můžete si zvolit vlastní úsek skladby, který chcete, aby byl přehráván. Pokud chcete změnit úsek skladby, klikněte v levém dolním rohu na vybranou skladbu, následně posuňte (kliknutím a podržením) vyznačenou část přehrávané skladby



2.7 Editace souboru, editace rozměrů

Správu samotného souboru, který vytváříte můžete provádět skrze tlačítko *soubor*, které naleznete v hlavní horní nabídce v horní části editoru. Zde lze mj. přejmenovat soubor, vytvářet kopii, zobrazit komentáře či spravovat různé verze.

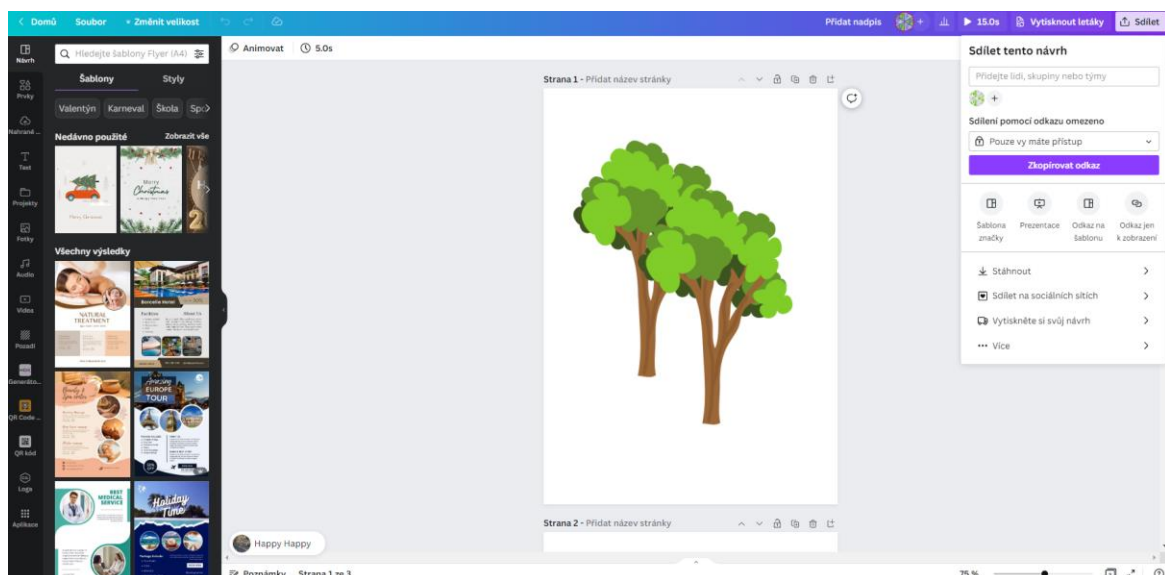
Vedle tlačítka *soubor* naleznete možnost *změnit velikost*. Tato možnost umožňuje měnit velikosti souboru jak na předem definované (např. Facebook příspěvek aj.), nebo na vlastní rozlišení.



2.8 Export a sdílení

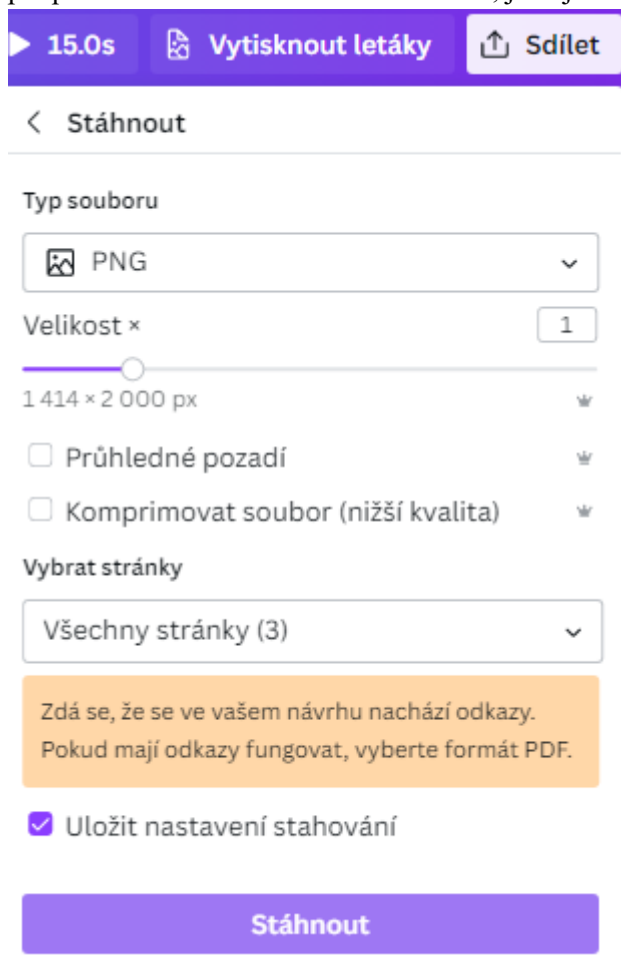
Pokud máte soubor hotový a přejete si jej sdílet či stáhnout, zvolte v pravém horním rohu možnost *sdílet*. Následně se otevře okno s možnostmi:

- Sdílet tento návrh – zde můžete zadat e-mail uživatelů, se kterými chcete sdílet svoji tvorbu, případně je můžete pozvat k úpravám
- Rozbalovací nabídka s možnostmi sdílení – zde určujete kdo a za jakých podmínek může soubor zobrazit/editovat/komentovat
- Čtveřice tlačítek: Šablona značky (uloží vaši tvorbu do vašich šablon), Prezentace (spustí se prezentace – obdobná Powerpointu), Odkaz na šablonu a odkaz k zobrazení.
- Možnost stáhnout – nejdůležitější volba
- Sdílet na sociálních sítích (je potřeba být přihlášen k soc. s.)
- Vytisknout návrh (můžete si nechte návrh vytisknout, návrh Vám následně bude zaslán – placená služba)
- Další možnosti (otevřou se další možnosti sdílení)



Pokud zvolíte možnost *stáhnout*, otevře se nabídka, kde si můžete vybrat v jaké formě chcete příspěvek stáhnout, jaké stránky chcete stáhnout, ale také v jaké velikosti chcete soubor stahovat.

Na výběr jsou možnosti JPG, PNG, PDF, Tiskové PDF, SVG, MP4, GIF. V závislosti na typu formátu příspěvků se můžete setkat také s dalšími, jako je PPT (prezentace) a další.



2.9 Čemu se vyvarovat

Na začátek je potřeba říct si, čemu se vyvarovat

- **Kombinace více typů písma**
- **Velké množství textu – v jednoduchosti je krása**
- **Nečitelný text**
- **Přemíra nezarovnaného textu**
- **Ořezy loga**
- **Redukce obsahu – pracujte s bílým místem**
- **Práce se zlatým řezem a rozdělením na třetiny – nepracujte vždy s centrální pozicí**
- **Vyhňte se nekонтastním barvám**
- **Nekombinujte velké množství rozdílné grafiky**
- **Nevkládejte příliš dlouhé hypertextové odkazy, místo toho využijte QR kódy, nebo zkracovače (např. bit.ly)**

2.10 Úkol: Vytvořte příspěvek na téma „Moje oblíbená kniha“

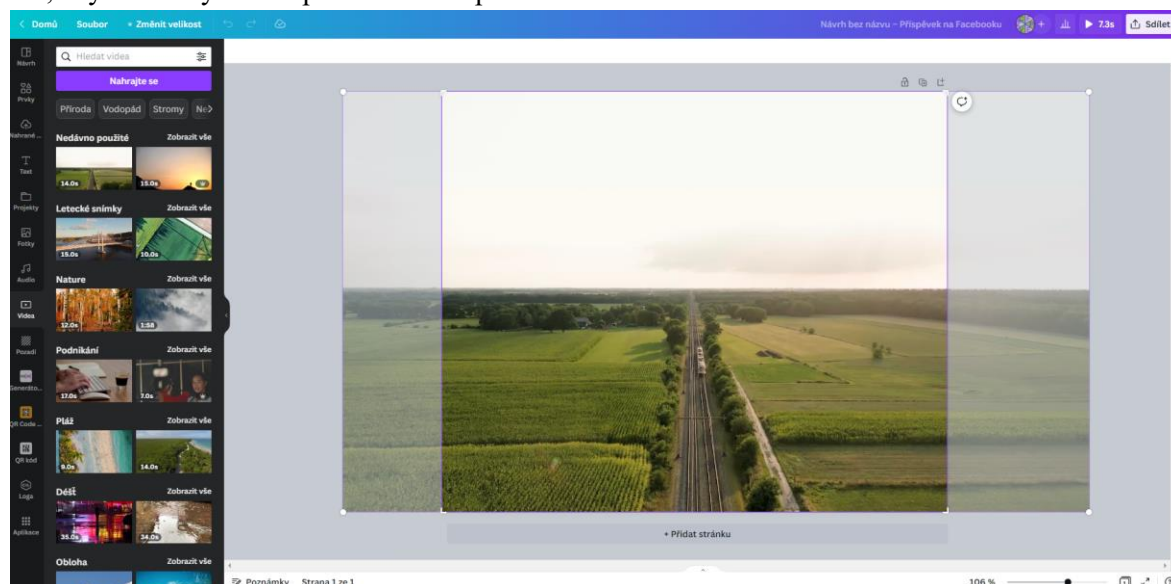
2.11 Diskuse

3. Tvorba videí

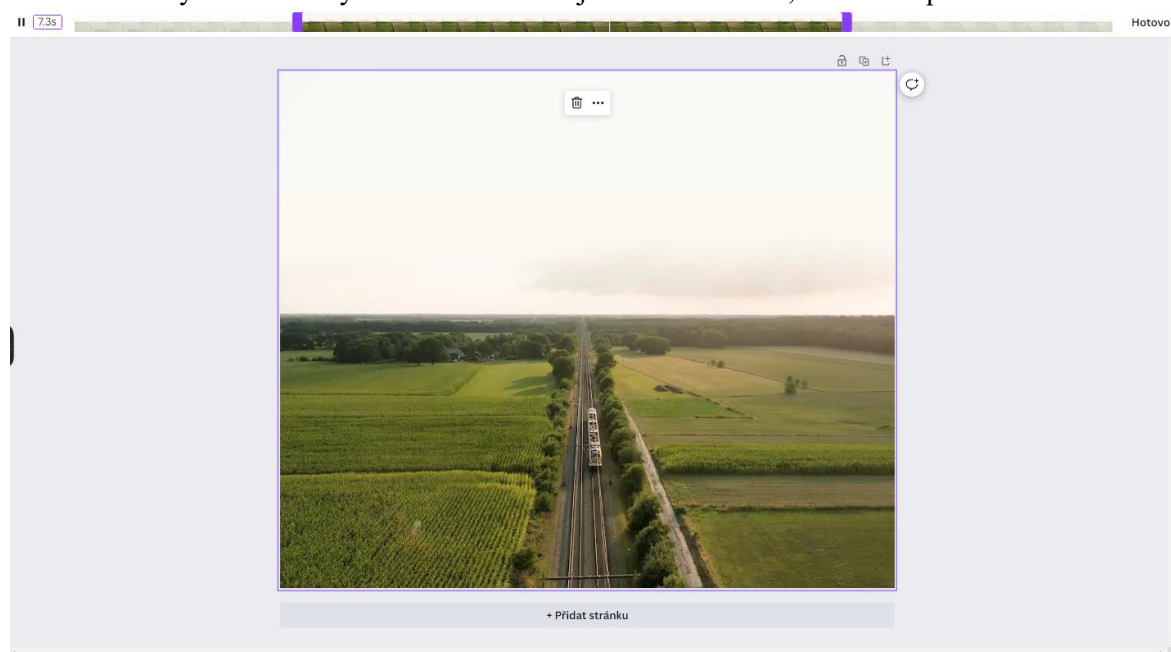
3.1 Editace videí

Canvu lze využívat také k editaci a tvorbě videí.

Pokud chcete upravit délku přehrávání videí, Nejprve vyberte video z postranní nabídky, nebo vložte své vlastní prostřednictvím tlačítka „nahrání souborů“. Video si můžete rozměrově přizpůsobit. Dvojitým kliknutím na video se zobrazí hraniční čáry, kterými lze pohybovat, posouvat můžete také samotné video tak, aby obsah výřezu odpovídal vašim požadavkům.



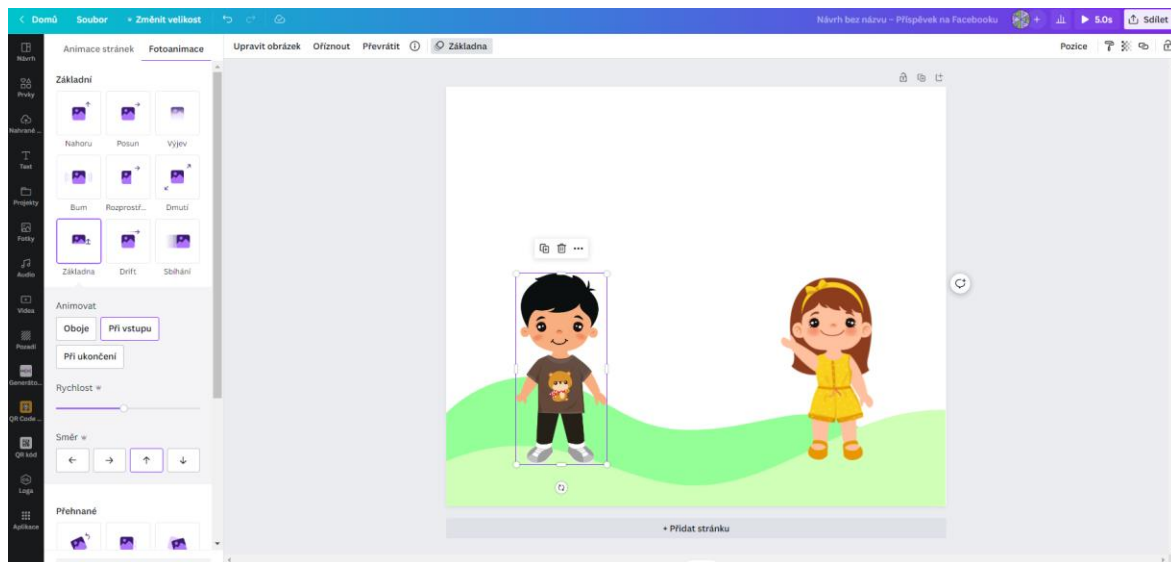
Pokud chcete upravit délku trvání videa, nebo jej chcete oříznout, klikněte na video, následně vyberte z horní nabídky tlačítko se symbolem nůžek. Objeví se časová osa, kterou lze posunem měnit.



K videu lze také přidat různé efekty. Pokud chcete aplikovat na video efekt, klikněte v horní nabídce na tlačítko „upravit video“, následně si vyberte z nabídky efektů.

3.2 Animace

Pomocí animací lze v Canvě vytvářet efektní videa. Nejprve vložte obsah, který chcete rozpohybovat. V horní nabídce zvolte možnost „Animovat“. Po levé straně se zobrazí nabídka animací, které lze na vybraný prvek aplikovat. Po výběru typu animace se zobrazí další možnosti, jako je intenzita, rychlost, či směr animace.

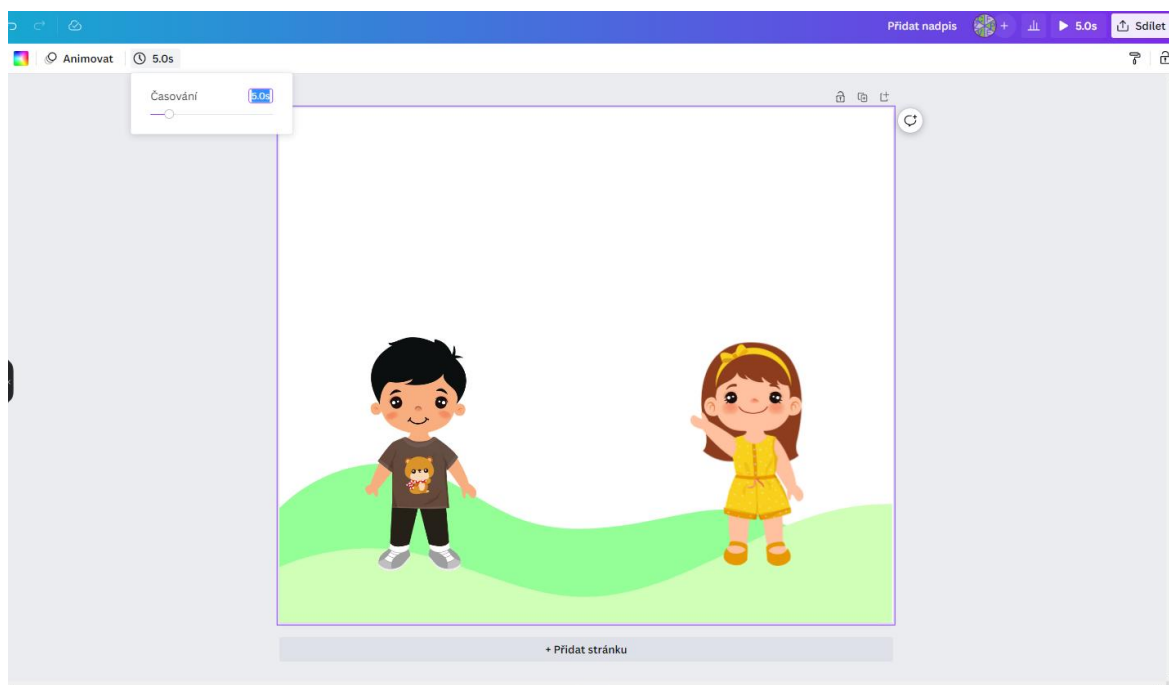


Animovat můžete téměř všechny prvky včetně textů či celých obrazovek. Pro každý prvek si můžete zvolit jinou animaci.

Délku trvání jednoho slidu můžete upravovat. Klikněte na prázdné místo návrhu, následně, vyberte z horní nabídky možnost „upravit časování“ (symbol hodin). Nyní můžete upravit dobu, po kterou bude aktivní vybraný snímek. (pozn.: Pokud potřebujete nastavit časování na desetiny vteřiny, nahraďte *čárku* tečkou).

Následně můžete pokračovat v tvorbě dalších snímků a vytvářet tak videa.

Tip: Pokud chcete vytvořit příběh s měnícím se textem a stálou grafikou, snímek duplikujte a upravujte pouze text, následně animaci prvků nastavte pouze na prvním snímku (a pouze na začátku). Animaci textu můžete nechat po celou dobu.



3.3 Export a sdílení

Pokud máte animaci kompletní a chcete ji exportovat, klikněte v pravé horní části na možnost „sdílet“. Následně vyberte možnost MP4 (popř. zvolte další požadavky) a klikněte na možnost „stáhnout“. Během několika vteřin se video začne stahovat. Video můžete také rovnou sdílet, avšak doporučujeme jej nejprve stáhnout a zkontrolovat.

3.4 Úkol: Vytvořte příspěvek typu *video*, které bude obsahovat alespoň 2 strany

3.5 Diskuse

4. Praktická realizace přípravy obsahu

Účastníci kurzu se rozdělí do dvojic, každá dvojice si vylosuje jedno z připravených témat. Toto téma každý účastník samostatně zpracuje tak, aby výsledný obsah tvořil upoutávku na zvolenou knihu (v podobě grafiky nebo příběhu)

ALTERNATIVNÍ ÚKOL: ZPRACUJTE PŘÍBĚH VAŠÍ OBLÍBENÉ KNIHY. (45 MIN)

ev. skupinky po čtyřech, každá dvojice vždy pracuje společně

Následně proběhne představení výsledků práce účastníků a reflexe a porovnání tvorby účastníků v rámci dané skupiny. (16 min)